

NP *Vel-loudius* que assenyalava Whatmough (*Dialects of Ancient Gaul*, p. 80) en inscripcions. Sembla $\zeta\upsilon(\text{P})\text{EL}(\text{O})\text{-LOUDIO}$ 'que llisca o plana per damunt'? Però caldria que la mescla de les dues arrels s'hagués produït ja en algun parlar cèltic.

Llivió, V. *llavió* (LLAVI) *Llixiu*, V. *lleixiu* *Lloa*, *lloable*, V. *lloar* *Loany*, deu ser el nom d'alguna població francesa de producció tèxtil, possiblement *Louhans* (Saône-et-Loire)

LLOAR, del LAUDARE id. □ 1.ª doc.: orígens.

En el període inicial la -d- intervocàlica, primer pronunciada δ (*LleuresC*, 211), tan aviat apareix grafiada *d* com *z* (o *s*) o ja omesa; per exemple: «Molt plac a Fèlix la bella semblança per la qual Blanquerna li hac provada la Encarnació --- e losà Déu, qui tanta de saviesa havia donada a Blanquerna, qui en semblances responia e provava a les qüestions que hom li feya» (*Merav.*, NCL. I, 95). També des d'antic apareixen altres accs.; *lloar-se* 'alabar-se, gloriejar-se': «tenen a sobirana injúria si dels diners de llurs marits no són --- tresorerers; e reptaran-los continuament d'ésser hòmens sens fe --- dient que qui fe no ha, fe no dóna, e loant si matexes de leialtat: sobre Fabrici!», Metge (*Somni III*, NCL., 122.16); Eiximenis (*Dones*, 416.20); 'atorgar aprovació, declarar-se d'acord amb (alg. cosa)': «lo senyor Infant tramés l'honorat En B. en Pisa ab los missatges de Pisa, per ço que'l comun loàs e atorgàs tot ço qui s'era fet: e axí-u loà e-u atorgà lo comun», Muntaner (§ 278, a. 1324, Casac. VIII, 33.1). La forma del Pres. Ind. 1 i del Pres. Subj. 1 i 3 era, naturalment (*l*)*low*: «Mare de Déu, - repar de nostra vida, / feu qu'en lo cel, - mirant, vos *lou* tot dia», Arnau de Zecós (JMBover, *BiEscrBal.* I, 582.9.3).

Semblantment però en variant fonètica del rossellonès arcaic: «totes les damont dites causes *lausaren* totz aquestz daval escritz, per costumes per totz temps observadores» a la fi d'un ordonament d'articles alimentaris, de la batllia de Perpinyà, en l'any 1375 (RLR IV, 358). Sobre l'ús de JoMartorell, vegeu cites a propòsit de *llibert* (LLIURE), quan ja, en alguns punts, es preludiva l'ús de l'adventiciu ALABAR, es formà en certs llocs una variant de compromís *aloar*: «per què, *aloam* e aprovam lo dit privilege» en els privilegis de la Vall d'Àneu, de 1424 (Valls Tab., *Priv. Ord. V. Pir.*, 268).

DERIV.: *Lloa*. *Lloable* [Llull]. *Lloador* 'el qui ha d'aprovar o atorgar consentiment': «la una part tant solament voldrà elegir son àrbitre de dret, o àrbitre e arbitrador, *loador* e amigable compositor» (*Pragm. y Dret* 1585, ed. 1704, 68). *Lloació*. *Lloament* [Llull]. *Lloança*, mot encara més tardà que *elogi* i que *alabança*: no se'n cita testimoni fins a 1904 (Obrador) i eds. tardanes de Lab. i Vogel; tampoc res en oc., ni port. (sí gallec), i en cast. sols algun cas escadusser c. 1500. Els mots tradicionals foren l'arcaic *llou* (amb *laus*) i *lloar*, que és el normal a l'Edat Mitjana.

Llaor resulta de l'evolució fonètica d'un ll, vg.

*LAUDOR, -ORIS (format damunt LAUS, LAUDIS, segons el model de HONOR, SAPOR, DULCOR, ODOR), del qual provenen també oc. ant. *lauzor*, cast. *loor* i port. *louvor*. L'evolució fonètica és normal en català segons la norma especial de reducció de AU en hiatus (*LleuresC*, 298, n. 1; *EntreDL III*, 13, n. 11). *Llaor* apareix des dels orígens, primer en la variant arcaica *laudor*: «les gens, quan videren lo tan gran miracle, feren grans gràcies e grans *laudors* a N. S.», *Hom.* (4r4); *lausor*, Llull.

La forma normal ja en Jaume I i en Llull: «son frare la pregava --- que ella degués anar enamorar los scolans --- per tal que'l seguissen a donar *laor* de la Santa Trinitat --- per tal que Déus e ses obres hagen la honor qui's cové ---» (*Blanq.*, NCL. I, 224.5); *l'InuLC* n'aplega uns 20 testimonis, des de fi S. XIII fins c. 1500; després decau, però encara de vegades en l'estil religiós: «*llavors a Déu*» (a. 1631); «MORT Y SEPULTURA: lo túmulo --- fer oració en *llabor* del mort: habere orationem funebrem», OPou (*ThPu.*, 243); en els primers segles de vegades amb tractament fonètic un poc diferent: «si negú en nulla cosa, pau ni treva de son senyor franyerá, deu-la rederdre a *lor* de sos bisbes» ('amb aprovació'), *Usatges* (NCL., pàgina 106); «demandà-lo de Jhesuchrist, / qu'anc milor metge no fo vist / --- / del qual an dit molt gran *loor* / a Tiberi l'emperador», *Lleg. Rim. Sev.*, v. 488; «dix moltes paraules en *loor* de Curial» (*Curial*, NCL. I, 123, i de nou III, 82).

En l'època més arcaica s'havia, però, usat *lou*, prolongament fonètic del ll. clàssic LAUS, LAUDIS (amb gènere vacil·lant, m. o f.), i en textos de l'extrem N. o occitanjants, *lau*: «quant aquells de la ciutat no volgueren retra la vostra *lau*, ne cridar a vós per senyor», Desclot (NCL. v, 108.10), o sigui 'victorejar', frase que també veiem en les *Lleg. Rim. Sev.*: «Titus entrà en la ciutat / --- / Titus va tant tost cridar: *laus*, / e pres tant tost rey Arxelaus: / --- aquest la lança pres / e per lo ventre el la s mà» (v. 970), però també apareix en la forma catalana pura: «pogués provar son cors per fet d'armes, sí que la una part ne portàs lo *lou* per tots temps», Desclot (NCL. III, 113.18, § 95); aquest *llou* ha quedat com a nom d'un poble de l'Alta Llitera *Valldellou* (en docs. de 1162 i 1179, *Valle Lodiis*, E. T. C. II, 134).

En el Rosselló quedà estereotipada, per algun temps, la forma arcaica, en la locució *fer laus* en sentit de 'aprovar, donar consentiment': «sien servits *fer laus* e dar-nos avís si --- Pau S., --- y Michalot M --- serien socis de mestre Bernat --- qui és estat aquí condemnat», «Per --- incursions que --- fan en --- Rosselló los Uganau, lladres y gent de mala vida --- suplicam a V. M. sien servits, ab nostros diners, fer *laus* de 500 arcabussos ab sos gorniments ---», correspondència de la ciutat de Perpinyà, 1590 i 1591 (RLR LV, 85, 88).

Com és natural també tingué ús la forma *lau* o *laus* en la nostra poesia aprovençalada dels Ss. XIV-XV i alguns textos en prosa (exs. en *AlcM*, s. v. *laus*, i *llaus* pl. fou usat per T. Llorente, des del qual i pro-